

MUXIKA GREGORIO'REN ESKUTITZ BAT «BERTSO BERRIEI» BURUZ

Bertsolarien leiaketak geroago eta entzute aundiagoa artuz doazte, urtean-urtean zaratatsu eta diztiratsu egiten bait-dira azken urte ez-gutxitan.

Eta gertakizun ori dala bide, irar-paperetan ere, asko idatzi oi da areitaz; eta gaurko egunean, bertsolariak gora aundian daude.

Ala ere, baten batzuk uste dutenez, mende onen beraren asieratik mende onen beraren erdiraño, etzitzaiei ain ondo begiratzen.

Orduan asi zala bertsolarien izena obetzen eta gora artzen.

Bainan leenago ere izan ziran, bertsolariak iritzi aundian zituztenak.

Orreitariko bat Muxika'tar Gregorio, 1931-n il zana bere berrogei eta bederatzi urtetan.

Gazterik galdu zuan Euskalerrriak ainbeste balio zuan bere seme maitagarri, yakintsua eta idazle dirdiratsua.

Orra, lekuko bezela, bere eskutitz bat irarri gabe dagoena eta 1927-an egiña eta nere paperen artean izkutaturik, gordarik izan dana.

Eskutitz orretan maitasunez eta biotzez oso ondo mintzo da bertsolarietaz.

Garai artan zabaldu zan zurrumurrua, berak egin gogo zuela eta egiten zebillela bertso zaarren edo «berrien» bilketa; berak zionez, aberastasun andiak zituztela barruan gorderik; eta gero argitara emango zituala, Pernando Amezketarraren kontuak eta esanak batu eta argitara eman zituan bezela.

Donosti, 1927-Garagarrilla, 4

Yurre'tar Julian A. ri

Iruña

Agur ta eskerrak zuri: Uste ez nuala, bertso berri polit batzuek bidaldu dizkidatzu. Politak bai... txarrak izan arren. Onak izan, txarrak izan, nik guziak bildu nai ditut eta ez neuzkan bi bidaldu dizkidatzu. «Politagorik» ezin izan. Eskerrak bada zuri.

Naparro aldekorik ez nuan bat ere. Orain bi badi-tut zuk bidaldutakoak. Eta geitxo eskatzea ez balitz, eskertxo bat eskatuko nizuke. Dirudienez, Naparroko errietan ibiltzen zera zu, ta ibillaldi oietan bertso bat edo beste arkitu edo salgai ikustea baliteke. Ala bada, erosi itzazu neretzat, eta pozik ordainduko dizkitzut. Askotxo dauzkat, Gipuzkoa aldetik geienak, Bizkai-koak gutxi, ta zuk bidaldutako biak Naparro'koak. Oraindik askoz geiago izango dira, ta galdu ez ditezen biltzen alegiña egin bear degu. Onak izan, txarrak izan, gureak dira beintzat...

Zuk bidaldutako oietako bat, or, Iruña'n argitara-tua da, Bengaray'ren irarkolan. Geiago ere izango ditu noski, ta galdetuko baziozuke...

Oiek irarkoletan saltzen ez dirala, badakit. Baña norbaitek eginerazten dituanetik, ale batzuek gorde-

tzen dituzte, ta or ere izango dituzte noski. Neronek eskatuko nituzke, baña ez ezagun baten idazkiari praille bati baño errezago esaten zaio ezetz...

Orra bada: esker bat egin didazu, ta beste bat eskatu. «Engañagarritzat» nik ere bi liburutxo bidalduko dizkitzut: bat neronek erderaz egiña, eta beste bat, au bera, nere adiskide batek euskeraz jarria.

Eskerrak PERNANDO'gatik diozunagatik. Nik ere ala uste det: euskera zabaltzeko orrelako liburuak bear dirala: errexak eta alaiak. Ni ere arro-xamarra naiz batzutan, eta orain arrotasun au daukat: liburutxo ori baña obeto idatziak eta jakintasun geiagokoak, eundaka dauzkagu, baña orrek aña euskara ZABALDUKO duanik ez det uste danik. Eta nere asmoa ori da beti: Zabaldu.

Beste bertso berriren bat arkitzen badezu. ez zuk ezer zuzendu; utzi dagon bezelaxe. Ta zuzendu dezun orren beste ale bat zure eskuetara irixten baldin bada, bidaldu ezer ikutu gabe.

Agur, adiskide. Ondo bizi, eskerrak berriz ere, ta agindu nai dezun bezela zure adiskide ta mendeko oni.

G. Mujika

Eskutitz ori artu-ta gero, Euskalerrian izan nintzen denpora laburrean, badakit LEITZA ondoko ERASUN errian billatu nuala bertso-paper pillo bat. Baita beste pillo aunditxoa LEKUNBERRI aldean. Areik ERASUN'go etxeetan neronek eskatuak. Oneik berriz, orduan apaizetarako ikasten zebillen eta gero EZKURRA'ko parroko izan zan Perez eta Goikoetxea'tar Juan yau-nak eskura zizkidan. Ni Txina'ra yoan nintzan orduan eta Muxika'tar Gregorio ere laster il zan gazterik.

Altzasu'tik, 1982. Dagonillaren 20-ean.

YURRE'tar JULEN

1982 Dagonillak 20

Irigaray'tar Aingeru yaun txit agurgarriari.

Agur, ene yaun eta adiskide ori:

Orra lantxo bat igortzen dizut.

Zuri atsegin bazaitzu, zure aldizkari eder «EGAN»'en argitaratzea poztuko naiz.

Zure menpeko.

YURRE'tar JULEN

A. Yurrek eskatu bezala igortzen dut EGAN-erako bere izkribua, baieta Mujicarena ere.

A. IRIGARAY